

Přiměřenost účtu posuzuje soudce na základě vlastních odborných znalostí volným uvážením, nejso vázán zvyklostmi aniž sazbami advokátní komory.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Rv I 1338/30.)

Žalobu advokáta (jeho postupníka) proti klientovi o zaplacení palmárního účtu o b a n i ž š í s o u d y pro tentokráte zamítly, ježto žalobce nedoplnil palmární účet číselně odměnami, požadovanými za každý jednotlivý právní úkon.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Již v rozhodnutích sb. n. s. čís. 3790, 3097 bylo zásadně vysloveno, že advokát není povinen, by svému klientu účtoval odměnu zvlášť za jednotlivé pracovní úkony a že stačí, když vykonané práce určitě v účtu označí, avšak odměnu za ně může účtovat úhrnně (srov. též sb. n. s. 6453). O takový případ tu jde a nižší soudy pochybily, zamítнувše žalobu jako předčasnou jen proto, že žalobce palmární účet nedoplnil číselně odměnami, požadovanými za každý jednotlivý právní úkon. Na soudu bude, aby zkoumaje p r a c o v n í ú k o n y advokáta v účtu seznámené, o nichž bylo zjištěno, že je skutečně vykonal, posoudil jejich účelnost a určil za ně odměnu podle námahy a času, kterých vyžadovaly a po případě ji určil i podle jednotlivých účtovaných položek (srov. sb. n. s. 2286), a kdyby údaje účtu mu neposkytovaly postačitelý základ pro posouzení rozsahu a významu advokátovy činnosti, za niž se odměna požaduje (sr. sb. n. s. 3097), lze mu použití předpisu § 182 c. ř. s. a takto potřebné doplnění a vysvětlení si opatřiti. Přiměřenost účtu posuzuje soudce na základě vlastních odborných znalostí volným uvážením nejso vázán zvyklostmi ani sazbami advokátní komory (srov. sb. n. s. 2286). Nepřipustil-li ani odvolací soud důkaz znaleckým posudkem advokátní komory, neb advokátem JUDr. H-em, o přiměřenosti účtované odměny, nelze proto vytýkati jeho řízení vadnost (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 11376.

Náhrada konkrétní škody z nedodání zboží (čl. 355 obch. zák.).

Náhrady škody z nedodání zboží lze se domáhati, i když další kupitelova dodávací smlouva, z jejíhož nesplnění mu vznikla škoda, byla uzavřena dříve, než smlouva, z níž se domáhá náhrady škody na svém dodavateli.

Nespadá-li obchod ani doba rozhodná pro výpočet škody pod platnost nouzových válečných zákonů, platí pravidlo, že tržní cena nebo cena prodejní jest měřítkem, třeba by byl zisk takto docílený sebe větší, jeho napočtení není nemravné již pro nepoměr plnění a vzájemného plnění.

Pokud při výpočtu náhrady konkrétní škody nepřichází v úvahu běžná reže.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Rv I 1645/30.)

Právoplatně bylo rozhodnuto, že jest důvodem po právu nárok žalující firmy proti žalované firmě na náhradu škody, a to v podstatě na základě zjištění, že žalobkyně koupila od žalované podle nabídky ze dne 2. září 1921, pokud se týče podle telegrafického potvrzení ze dne 6. září 1921, 20 vagonů žíravého natronu 128 stupňového po 5.50 Kč za 1 kg, k dodání ve dvou partiích, nejprve sedm vagonů a pak třicet vagonů, že žalovaná nedodala nic, ač dodati mohla, a posléze, že žalobkyně celé množství koupeného natronu prodala dále. Šlo nyní jen o výši konkrétní škody, již uplatňuje žalobkyně na ušlém zisku v tom směru, že nemohla dodati zboží, koupené od žalované čtyřem firmám v Budapešti, s nimiž učinila pevné uzávěrky. Nižší soudy zjistily, že žalobkyně skutečně prodala oněm firmám celé množství dvaceti vagonů žíravého natronu za ceny jí uvedené a že rozdíl mezi cenou, ujednanou žalobkyní se žalovanou, čítajíc v ni dopravné, a cenami, kterých by byla žalobkyně docílila, kdyby byla mohla dodati svým zákazníkům, činil 116.440 Kč a přisoudily žalobkyni tuto náhradu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Žalovaná vytýká především, že vzhledem k uzávěrkám s budapešťskými firmami nemůže žalobkyně uplatňovati škodu, poněvadž spadají do doby, než byla smlouva mezi ní a žalobkyní o dodání dvaceti vagonů žíravého natronu dojednána, takže žalobkyně nebyla ještě oprávněna se zbožím dále disponovati. Tomuto právnímu názoru nelze přisvědčiti. Jest pravda, že žalobkyně potvrdila nabídku žalované ze dne 2. září 1921 telegramem ze dne 6. září 1921 a že aspoň uzávěrky žalobkyně s třemi budapešťskými firmami spadají v dobu až do 6. září 1921, avšak z toho nelze ještě dovozovati, že nesměla žalobkyně před přijetím nabídky žalované odprodati zboží dále, záleželo-li jen na ní, by si zboží včasným přijetím zajistila, což podle zjištění nižších soudů také učinila. Náhrady škody pro nedodání zboží lze se domáhati i tehdy, když další dodávací smlouva kupitelova, z jejíhož nesplnění mu vznikla škoda, byla uzavřena dříve, než smlouva, z níž se domáhá náhrady škody na svém dodavateli.

Zbývá se ještě zabývati otázkou, zda žalobkyni přísluší náhrada celého rozdílu mezi kupní cenou, ujednanou původně se žalovanou firmou, a mezi cenami, smluvenými se čtyřmi budapešťskými firmami, či zda jest oprávněna námitka žalované, že ceny účtované budapešťským firmám byly nepřiměřené. Žalobkyně se domáhá vlastně jen náhrady ušlého zisku, nikoli náhrady ještě další škody, která by jí byla vzešla, na př. tím, že sama byla svým odběratelům povinna náhradou. Jest tedy uvážiti, zda lze v tomto případě vůbec mluvit o nepřiměřeném zisku. Bylo zjištěno, že žalobkyně prodala celé množství žíravého natronu,

které koupila od žalované, čtyřem budapeštským firmám, tedy cizozemským spotřebitelům, kteří nebyli co do ceny zboží chráněni lichevními zákony. Nespadá-li obchod ani doba rozhodná pro výpočet škody pod platnost nouzových válečných zákonů, platí pravidlo, že tržní cena nebo cena prodejní jest měřítkem, třeba by byl zisk takto docílený sebe větší, jeho napočtení není nemravným jen pro nepoměr plnění a vzájemného plnění (srovnej Staubův komentář k něm. obch. zák. II. str. 730 pozn. 66 a str. 727 pozn. 62). Tvrzení, že ceny byly nepřiměřeně vysoké, nestačí tedy ku přesvědčení, že šlo o kupní ceny přičítací se zákonu. Znalec sice prohlásil, že má znalost exportního obchodu, ale běžné průměrné ceny žíravého drasla v Budapešti udati nemohl. Uvážil-li se ostatně, že kupní cena zboží koupeného od žalované činila i s dopravným 1,220.060 Kč a že se žalobkyně domáhá náhrady ušlého zisku v částce 116.440 Kč, což činí něco přes 9%, nelze tvrditi, že tento zisk na zboží prodaném dále do ciziny, tedy na zboží exportním za tehdejších poměrů byl nepřiměřený. Žalovaná netvrdila a blíže nerozvedla, že žalobkyně ušetřila režii, která by jí byla vzešla nad běžnou obchodní režii právě uskutečněním sporného obchodu. Za takovou zvláštní mimořádnou položku režijní bylo by pokládati značné dopravné do Bratislavy, které žalobkyně zajisté ušetřila. Ale k tomu přihlížela již žalobkyně při výpočtu pohledávky žalované firmy pro případ dodání zboží, neboť ke kupní ceně připočetla již toto dopravné. Výlohy vzešlé akvizici obchodu byly vůbec nadarmo. Zbývá tedy jen běžná režie obchodní, která nepadá na váhu, poněvadž se podstatně nemění ať již byl obchod proveden nebo neproveden, a měla by význam jen při prodeji v drobném (srovnej komentář Stauba-Piska § 24 a) k čl. 355 obch. zák.).

Čís. 11377.

Nejen soud první stolice, nýbrž i odvolací soud jest vázán názorem svého zrušovacího usnesení. Není však o sobě dovolacím důvodem podle § 503 c. ř. s., že se odvolací soud ve svém rozsudku odchýlil od právního názoru, který vyslovil dříve ve zrušovacím usnesení.

Podle § 503 čís. 4 c. ř. s. lze rozsudek odvolacího soudu napadati jen pro právní názor, o který jest rozsudek opřen, nikoliv pro právní názor, vyslovený ve zrušovacím usnesení, když odvolací soud, rozpoznav jeho mylnost, se v rozsudku od něho odchýlil.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Rv I 2154/30.)

Žalobu o zaplacení kupní ceny za dodaný počítač stroj procesní soud první stolice rozsudkem ze dne 27. června 1929 zamítl. Odvolací soud usnesením ze dne 30. října 1929 zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, ježto jest zjistiti, k čemu směřovala vůle stran, zda k uzavření koupě ke zkoušce, tudíž nepodmínečné koupě podle čl. 341 obch. zák., či ke koupi na zkoušku podle čl. 339 obch. zák., v tomto případě, zda žalovaná ve zkušební lhůtě zboží schválila čili nic. Procesní soud první stolice poté rozsudkem ze dne 15. května 1930 žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, mimo jiné z těchto důvodů: Ve